2002

FRANTIŠEK KONVIČKA

narozen 11. srpna 1938 v Okříškách

– nejlepší československý basketbalista 1966, 1967, 1968 a 1969
– jako hráč účastník OH 1960 – 5. místo, jako trenér byl na OH 1980 – 9. místo
– 6x hrál na ME: 1959 a 1967 – 2. místo, 1969 – 3. místo, asistent trenéra na ME 1981 v Praze – 3. místo
– nominován do výběru Evropy 1964, 1965 a 1968
– světová univerziáda 1959 – 3. místo
– 6x mistr republiky jako hráč, 3x trenér mistra republiky, vše Zbrojovka Brno
– 1x mistr Belgie se Standartem Lutych 1970
– 1x dorostenecký mistr republiky se Spartakem Třebíč 1956
– se Zbrojovkou Brno 2x ve finále Poháru mistrů evropských zemí (1964 a 1968), 2x semifinále PMEZ (1963 a 1969), jako trenér 1x finále PVP (1974)
– 216 reprezentačních startů

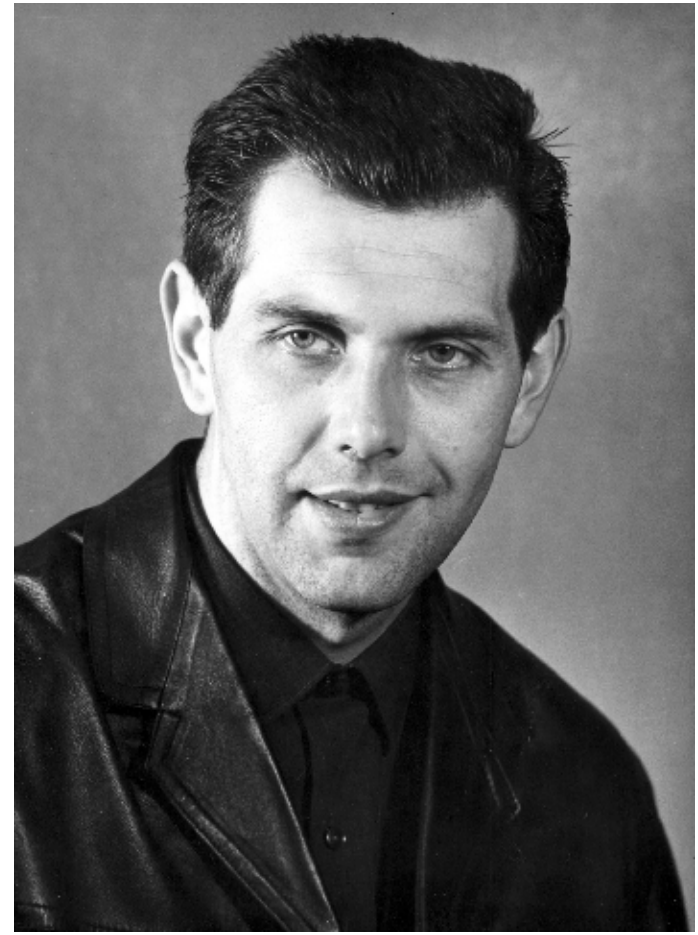

PRVNÍ TEST OBSTARALI „PEKAŘI“ ZE SEATTLU

Když vybojovali dorostenci Spartaku Třebíč v roce 1956 titul dorosteneckých mistrů Československa, sotva mohl nejlepší střelec nových šampionů František Konvička tušit, že tento triumf pro něho bude znamenat raketový start mezi elitu. Zájem o hráče, který sázel s obdivuhodnou přesností do koše jeden míč za druhým, projevila obratem Zbrojovka a záhy přišla také pozvánka do seniorské reprezentace. Tyto dva dresy pak oblékal rodák z Okříšek pravidelně třináct let, během nichž vybojoval řadu medailí a cenných trofejí. Na sklonku aktivní činnosti rozšířil výčet svých hráčských úspěchů při dvouletém působení v Belgii a basketbalu zachoval věrnost i po návratu domů.

Zmíněný mistrovský titul vybojovali dorostenci z Třebíče, vedení profesorem Komendou, v Brně. „Hrálo se na Stadionu v Kounicově ulici, ale na venkovním hřišti. Měli jsme na tu dobu solidní celek, byl to silný ročník, což se potvrdilo i v pohárovém prvenství. Já sám jsem s basketbalem začal až ve čtrnácti letech a začalo se mi dařit hlavně proto, že jsem na tom byl dobře výškově. V Brně jsme o titul hráli se Slovanem Bratislava, domácí Zbrojovka byla až šestá,“ připomíná nečekané pořadí tehdejší nejlepší střelec turnaje.

Příchod do Brna vnímal František Konvička na jaře 1956 správně jako velkou šanci prosadit se v elitní společnosti, ale úděl, který nesl, než se v Brně usadil, mu nemusel nikdo závidět. „Chtěl jsem dostudovat obchodní akademii v Třebíči, takže jsem na tréninky do Brna dojížděl dvakrát týdně a vracel se domů až kolem půlnoci. Dalo se to však zvládnout, zvláště když perspektiva byla v Brně náramná. Kromě toho, že jsem se ocitl mezi hráči, kteří už toho hodně dokázali, měla Zbrojovka také zajímavý program a například cestovat do San Rema bylo v té době něco jako dárek z říše snů. Velkým zážitkem bylo i zářijové utkání s mužstvem „pekařů“ ze Seattlu. Američané sehráli při první poválečné návštěvě Československa zápasy v Praze, Brně a v Bratislavě. Zájem o brněnské utkání byl obrovský, hrálo se před plným hledištěm zimního stadionu a Zbrojovka zvítězila 59:54. V Praze a v Bratislavě místní hráči na Američany nestačili. Můj výkon proti Seattlu byl asi docela slušný, což se obratem odrazilo v pozvánce do národního mužstva k říjnovému utkání do Bruselu. Jako osmnáctiletý bažant jsem spolu s Bohoušem Tomáškem nemohl čekat, že si pořádně zahraji, ale vážil jsem si této příležitosti, protože to byl první kontakt a velké povzbuzení.“

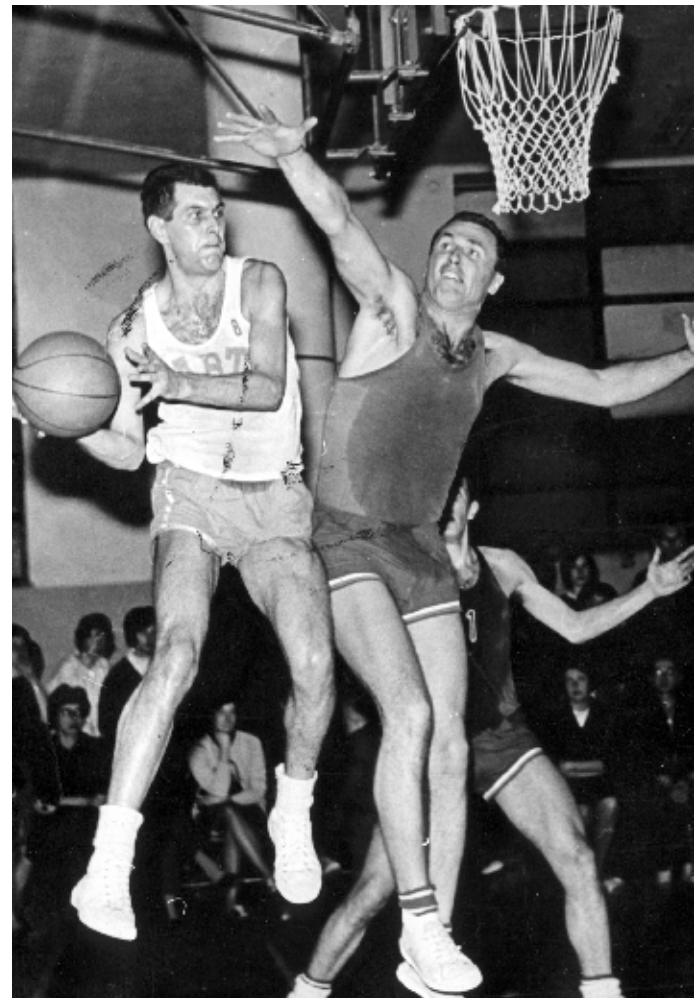

Bránit Konvičku byl pro soupeře velmi těžký úkol.

František Konvička pomáhal psát dvě slavné éry brněnského basketbalu. První přišla v roce 1958, druhá o čtyři roky později. „Titul, který jsme vybojovali v roce 1958 byl spojován s velkými vyhlídkami. Základní sestavu tvořili Zdeněk Bobrovský, Milan Merkl, Zdeněk Konečný, František Pokorný a já, ale ještě než nová sezona pořádně začala, zranily se nám tří opory a bylo prakticky po nadějích. Zdeněk Bobrovský se rozbil na motorce, Milanu Merklovi vypovědělo službu koleno a Zdeněk Konečný měl problémy s kotníkem. Pořádně nás to rozhodilo. V Poháru mistrů jsme přešli přes EKE Vídeň, ale už ve druhém kole jsme ztroskotali

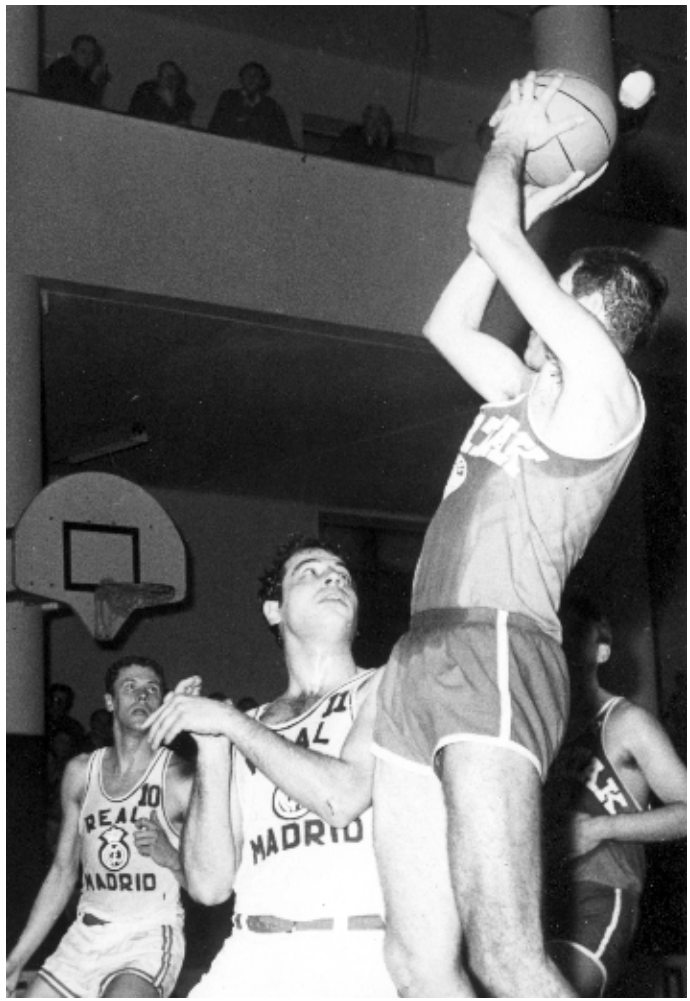

I slavný Real se díval na Konvičku pěkně zespodu.

na Poznani. V lize sice byla Zbrojovka stále mezi nejlepšími, ale další titul se podařilo vybojovat až v roce 1962 a potom už mezi našimi příznivci převažovala velká radost."

Zdeněk Bobrovský se ze zranění stihl poměrně brzy vrátit, pokusy Milana Merkla o a návrat však byly zdařilé jen částečně. Milan při dynamickém stylu hry na nespolehlivé koleno doplácel natolik, že basketbalu předčasně zanechal, což byla pro Zbrojovku obrovská ztráta. Na druhé straně přišel Jan Bobrovský, věkem ještě dorostenec, ale výkonem naprostý suverén. „Začínalo slavné období charakterizované bitvami Zbrojovky a VŠ Praha o titul. V Praze také dali dohromady vynikající sestavu a po řadu sezon byly tyto souboje hodně vyhecované. I s odstupem času na ně vzpomínám rád, protože byly korektní, přitahovaly diváky a v drtivé většině se vyznačovaly dobrou úrovní."

Přes Antverpy, Toverit Helsinky a Olympii Lublaň postoupila Zbrojovka v sezoně 1962/63 do semifinále PMEZ proti Realu Madrid. „Ani na chvíli nebylo pochyb, že hrát se bude na zimním stadionu za Lužánkami a jedenáct tisíc diváků bylo také dokladem zcela mimořádného zájmu. V takovém prostředí se hrálo skvěle a výhra 79:60 s gigantem posíleným Američany byla senzací. V odhadu šancí na postup do finále jsme přesto byli zdrženliví a prohra v Madridu 69:90 byla jen dokladem toho, že Real dokáže doma i nemožné. Trochu jsme to cítili už po přistání v Madridu, kdy maďarského rozhodčího Czifru, který s námi cestoval, si už na schůdcích u letadla vyzvedl slavný fotbalista Ferenc Puskás, také Maďar, takže v péči o sudí Španělé určitě nic nezanedbali. S Realem jsme se střetli opět na zimním stadionu i o rok později a dopadlo to podobně, doma plus jedenáct, v Madridu minus dvacet, ale v roce 1968 se nám podařilo Real v tělocvičně Stadionu porazit 113:97, což byl mimořádný zápas, v němž jsem měl to štěstí nastřílet 38 a Láďa Pištělák 37 bodů. Na takové události se vzpomíná moc dobře. Ve finále ročníku 1967/68 jsme Realu podlehli v Lyonu 95:98, to byl skvělý zápas. V americkém Maconu jsme naopak v Interkontinentálním poháru přešli v roce 1969 přes Real po výhře 84:77 do finále, kde byl naším soupeřem americký celek Goodyears Acron, který po výhře 84:71 získal trofej. To byly skutečné vrcholy slavné éry. Myslím, že kromě samotné sportovní hodnoty většiny zápasů a nadmíru cenných výsledků – musím se alespoň zmínit o tom, že nám stačily síly i na OKK Bělehrad s Koračem v sestavě - vešly do historie i obrovské návštěvy na zimáku a skutečnost, že basketbal se stal středem zájmu celé sportovní veřejnosti.

Na Zbrojovku šedesátých let se bude dlouho vzpomínat. V čem byla síla Brna? „Sešla se silná generace, bylo to soukolí, které běželo. Velkou zásluhu na tom mělo i vedení v čele s Jiřím Novákem. Hlavním rysem hry byl rychlý protiútok, což byl styl, který se divákům jistě zamlouval. Nelze ovšem pominout, že snaha přečíslit soupeře a vyjádřit převahu bodově měla také napravovat ne právě dobrou obranu. Zápasů se zahraničními soupeři bylo v některých sezonách téměř čtyřicet, v tom byla motivace, zkušenosti a samozřejmě i vyhranost. Minula nás éra peněz, hráli jsme o postup do dalšího pohárového kola a o cestu do zahraničí. Poráželi jsme družstva z Itálie, Francie, Španělska, Jugoslávie, což znamenalo hodně. Tehdejší poměr sil se postupem

času změnil, je zřejmé, že pozice současných basketbalistů je o hodně složitější."

Velkým vyznamenáním byla pro přední basketbalisty nominace do výběru Evropy k exhibičním zápasům s předními kluby kontinentu. Františku Konvičkovi se této cti dostalo třikrát, slávy si však užil jen v Krakově 1965 a v Bělehradě 1968. „V roce 1964 jsme dostali spolu s Láďou Pištělákem pozvánku k prvnímu utkání tohoto druhu, evropský výběr hostil Real Madrid a bylo to týden poté, co tam hrála Zbrojovka. Měli jsme ve Španělsku celý týden zůstat na soustředění a samozřejmě jsem se těšil, ale přišlo trpké zklamání, pro náš svaz byla tato akce nežádoucí a tak nás „omluvil" tuším kvůli studijnímu zaneprázdnění a naše místa zaujali Poláci."

Kolem roku 1968 se podařilo vytvořit příznivější prostředí pro působení sportovců v zahraničí a protože vedení Standartu Lutych dobře vědělo o Konvičkových kvalitách, spatřila světlo světa i smlouva otvírající Františkovi cestu za podmínkami, které brněnský basketbalista do té doby neznal. „Ve smlouvě bylo stanoveno, že klub mě uvolní pro reprezentaci a tak jsem po dvou utkáních belgické ligy odjel k závěrečnému soustředění a na mistrovství Evropy do Neapole. Po šampionátu jsem se vrátil do Brna a okamžitě nastoupil autem cestu do Lutychu. Dodatečně jsem s hrůzou zjistil, že kdybych se o půl dne opozdil, neodjel bych nikam, protože okamžitě přestaly platit veškeré výjezdní doložky. Stihl jsem to tedy na poslední chvíli. V belgické lize bojoval o titul Lutych s Mechelenem, kde hrál Láďa Pištělák a šťastnější byl Standart, takže k mistrovským titulům z naší ligy jsem přidal ještě jeden belgický. V druhé belgické sezoně jsem pomáhal Ostende do první ligy, což se také podařilo. To už jsem měl třiatřicet let a byl čas k návratu."

Třebíč, Zbrojovka Brno, Dukla Olomouc, Standart Lutych, Ostende, dresy těchto klubů oblékal František Konvička a tím byl výčet uzavřen. „Po návratu z Belgie jsem ještě dvě sezony působil ve Zbrojovce, ale šlo pouze o výpomoc v případě potřeby, tíhu už nesli mladí. V roce 1973 přišla nečekaně nabídka na trénování, narychlo jsem převzal silný tým Zbrojovky a v nové roli pak vydržel deset let. První dvě sezony nevyšly podle představ, potom jsme zdánlivě slevili z kvality, neboť několik hráčů odešlo a ve svých nových týmech získali místa v základních sestavách, přesto pak Zbrojovka vybojovala velmi suverénně, vždy s náskokem nejméně pěti bodů – systém play off tehdy ještě nebyl zaveden - tři mistrovské tituly v řadě. Myslím, že jsme tam měli také sérii asi třiceti zápasů bez porážky."

Tvrzení, že z hráče se stal přes noc trenér je jen částečným vyjádřením skutečného stavu. Absolvent strojní fakulty VUT se, podobně jako před odchodem do Belgie, věnoval především své odborné profesi v oboru výpočetní techniky, ale i basketbalu pomáhal na místech, kde mohl uplatnit své zkušenosti a pomoci klubu i svému sportu. Takže ve Zbrojovce pečoval o mezinárodní kontakty, stal se šéfem ústřední komise vrcholového basketbalu,

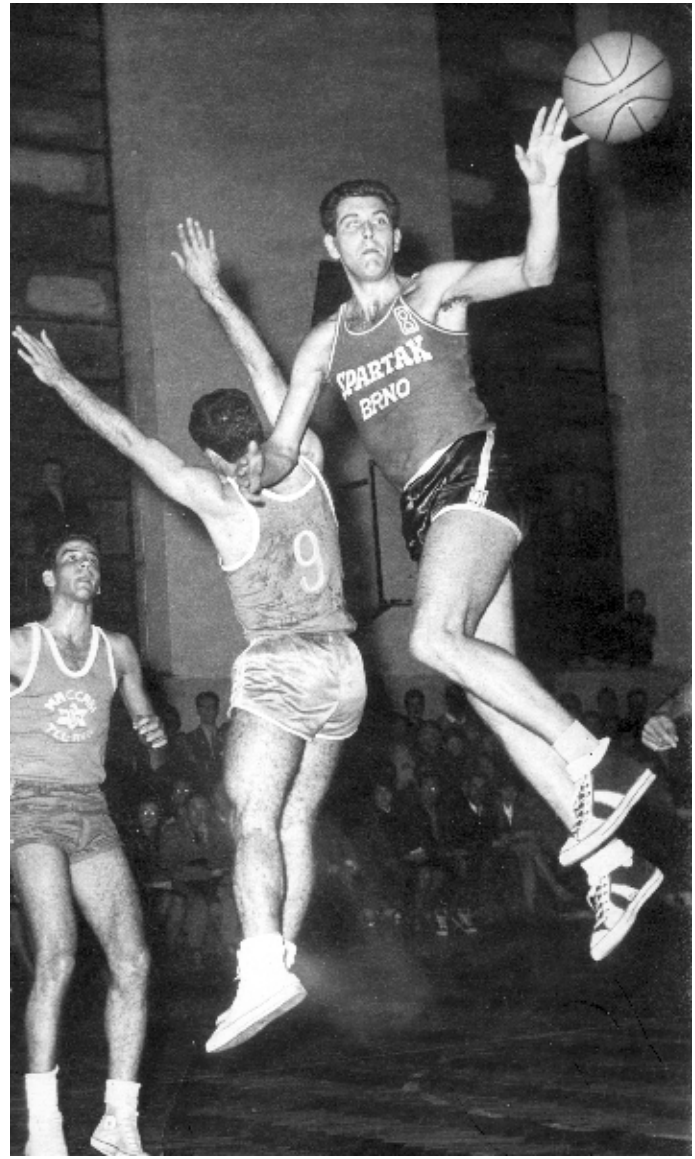

Konvička chytá ve výskoku míč.

František Konvička v péči dr. Zdeňka Plachetky.

V obleku jako trenér Zbrojovky.

asistentem trenéra reprezentace a krátce zaskočil i na místě šéfa svazu. „Bral jsem jako samozřejmost, že je na místě vrátit basketbalu něco z toho, co mi dal, ale bylo jasné, že s dobrými pocity z této práce to nebude valné. Leta jsem se pohyboval v prostředí, kde byl na jedné straně výkon a na druhé radost, ať už hráčská, funkcionářská, nebo trenérská. To znamenalo hodně. Teď tento motiv padl, změnilo se toho ostatně víc, mám často pocit, že hoši hrají dost na sebe a potom se snadno stane, že už to není správné soukolí. Podmínky se podstatně změnily, také basketbal už se řadí ke sportům, v nichž významnou roli hrají peníze a když už to jinak nejde, je asi důležité mít finančníka, který to umí dávkovat, aby to byl impuls směrem dopředu a ne zdroj problémů."

V roce 1993 vyslyšel František Konvička přání tehdejšího trenéra basketbalistek Králova Pole Mariána Svobody a zapojil se do práce ve vedení klubu. Roli předsedy finančně nestabilního klubu mu ovšem nemusel nikdo závidět, podobně jako časté zaskakování na jiných postech včetně trenérského. „Asi nejsme sami, kdo zápasí s nedostatkem peněz. Pokles výkonnosti a nedostatek hráček se pak automaticky promítají do problémů přesahujících rámec možností klubu. Chuti do práce to nikomu nepřidá, ale vyklidit pole by určitě nebylo vhodné řešení. Tradice královopolského basketbalu a dobrá práce s mládeží si zaslouží učinit vše pro to, aby se Královo Pole objevilo opět výš," jsou slova prokazující, že stejně upřímný vztah, jaký měl ke svému sportu v období triumfů a slávy, si udržel i do nepohody.

text: Zdeněk Hrančík, foto: archiv

VLADIMÍR NADRCHAL

narozen 4. března 1938 v Pardubicích

– startoval na osmi světových šampionátech v letech 1958–61, 1964, 1965, 1967, 1968, třikrát na olympijských hrách: v roce 1960 ve Squaw Valley, 1964 v Innsbrucku a 1968 v Grenoblu
– za reprezentaci odchytal 65 utkání
– mistr Evropy z roku 1961 v Ženevě a Lausanne
– stříbrný medailista z mistrovství světa 1961 a 1965 v Tampere, 1968 v Grenoblu, bronzový 1959 v Praze a 1964 v Innsbrucku
– stříbrný z olympijských her 1968 v Grenoblu a bronzový 1964 v Innsbrucku
– osminásobný mistr republiky v dresu Rudé hvězdy, později ZKL a Zetor Brno

– hráčská kariéra: 1950–1957 Dynamo Pardubice, 1957–1974 Rudá hvězda, ZKL a Zetor Brno, 1974/1975 Prostějov
– v první lize odchytal 19 sezon, na kontě má v dresu Komety 486 ligových zápasů
– nejlepší brankář mistrovství světa 1958 v norském Oslo, v šedesátých letech pětkrát nejlepší gólman československé ligy
– v roce 1966 byl vyhlášen nejlepším hokejistou ČSSR
– v roce 1967 byl na Turnaji století, na počest stého výročí založení kanadského hokeje, vyhlášen nejlepším brankářem

– trenérská kariéra: 1975-1977 asistent v Zetoru Brno, 1977/1978 Třebíč, 1979-1985 italská Aosta (mládež), 1985/1986 Přerov, 1986–1988 Olomouc, 1988 - 2007 italský Turín (mládež) a od léta 2007 trenér brankářů Komety Brno

POD MASKOU MĚL STOŠEST ŠTYCHŮ

„Pánové, dejte tři góly, já víc jak dva nepustím a vyhrajeme," říkával spoluhráčům ve slavné brněnské Kometě skvělý brankář Vladimír Nadrchal, řečený „Náča".

Přezdívka ho neprovází od mládí, jaký bývá zvykem či pravidlem, a není to zdrobnělina příjmení Nadrchal, jak kdysi omylem napsal jeden pražský redaktor, ale vznikla až ve „zralém" sportovním věku. To se jednou v kabině Komety zjistilo, že existuje skupina „kruťasů" – spíš však slovních, než násilnických, jejímiž členy byli matador „Maugli" Franta Mašláň, bažant Richard Farda a tím třetím byl Láďa Nadrchal, kterého kdosi pasoval – patrně proto, že byl nejkrutější - do role jejich náčelníka. Dlouhé slovo někdo zkrátil, a jak už to bývá: „Náča" se ujal a funguje stále.

Jeden z nejlepších gólmanů naší historie se narodil v Pardubicích, kde se skvělí muži v kleci rodí jako na běžícím pásu: před Nadrchalem to byli Hiller a Dvořáček, dále Crha, Barta, Biegel, Salfický a samozřejmě slavný Hašek. Jak přiznává, do branky se dostal úplnou náhodou: „V osmi letech mně lékaři našli stíny na plících s náběhem na tuberkulózu a musel jsem na dva roky na léčení do lázní Košumberk. Vyléčili mě, ale doporučili, abych se nenamáhal a už vůbec nesportoval. V podstatě jsem s tím byl smířený, ale problém byl v tom, že jsem bydlel ani ne dvě stovky metrů od zimáku, který byl denně mým útočištěm, protože hodně spolužáků a kamarádů začínalo s hokejem v místním klubu. Jednou, to mně bylo jedenáct let, jsem nečinně postával za mantinelem a sledoval kámoše, když se z ledu ozvalo: ‚Láďo, chybí nám brankář, to bys mohl zkusit, u toho se nenahoníš a moc neunavíš.' Přemlouvat mě moc nemuseli. Šup do výstroje a když to zkrátím: za chvíli už jsem chytal o kategorii výš a v sedmnácti první ligu." Pardubickou naději si vybrala do branky brněnská Rudá hvězda, tehdy už suverénní vládce našeho hokeje. Po dvouleté vojně zůstal v moravské metropoli natrvalo a dávno už se považuje za Brňana; v Komíně postavil dům a rodné město zůstalo jen ve vzpomínkách.

Vladimír Nadrchal má patrně mezi našimi brankáři jeden primát: jako první začal chytat s maskou, která ovšem měla do dokonalosti současných hodně daleko. „Do té doby to byla hrůza, kterou si dnešní gólmani, ale také hráči, ani nedovedou představit. Byl to téměř svátek, když nikdo během tréninku či zápasu nemusel na ‚šití'. Moje konečné číslo v obličeji je sto šest ‚štychů' (!!!), také třikrát přeražený nos a vážná zranění očí a zubů. Ještě že profe-

po zápase s Kanadou

sor Václav Houbal, náš lékař, byl mistrem v šití – a nejen v něm, který se s tím navíc moc nepáral. Šil okamžitě na střídačce, takže například hráči ani nevypadli ze hry. Než na ně přišla řada byli hotoví a navíc perfektně, bez jakýchkoliv pozdějších komplikací. Ze začátku jsem z toho byl ‚vyvalenej', ale zkušení borci říkali: ‚To si zvykneš'. Měli pravdu, časem už to byla sranda. Horší bylo, když mně jednou na tréninku obránce Honza Kasper, který měl pořádnou ránu, zblízka napálil puk přímo do pusy. Vyplivl jsem s pukem také zuby, které se naštěstí na ledě všechny našly a v Úrazovce na Ponávce mně je nasadili. Dokonce jeden předtím zaplombovali a až po letech mně je jednou loktem znovu vyrazil spoluhráč Šubrt. Teprve potom jsem si nechal udělat nové. Problém zmíněných zubů byl v tom, že to bylo těsně před svatbou, která se už nedala odložit. Sezona byla nabitá a blížila si zimní olympiáda v americkém Squaw Valley v roce 1960. Ženil jsem se 24. prosince

1959 (paní Jana Nadrchalová je také z Pardubic) a na můj svatební obličej nebyl moc příjemný pohled. Ale zvládli jsme to! Před zahájením olympiády (uskutečnila se od 18. do 28. února 1960 a náš tým obsadil čtvrté místo, což bylo tehdy považováno za velké zklamání, pozn. red.) jsme hráli v Americe několik aklimatizačních přípravných zápasů. A v Minnesotě, v utkání s místním univerzitním týmem, mě hráč soupeře trefil do oka. Strávil jsem tam týden v nemocnici a nepočítal s tím, že budu na olympiádě chytat. Jenže kolega, pardubický gólman Dvořáček, pasovaný na ‚jedničku', se jednou večer někde zapomněl, trenér Eduard Farda ho nachytal, měli spolu konflikt, navíc mu to nešlo a musel jsem do branky. Moc jsem o tom nikdy a zvlášť tehdy nemluvil, ale to, že se hrálo v horách a na otevřeném kluzišti, kde svítilo do očí slunce a navíc se nepříjemně odrážel sníh, dělalo zraněnému oku potíže a do vrcholné formy jsem měl díky úrazu daleko."

Tímto výčtem nepříjemných zranění se Vladimír Nadrchal prokousal ke zmíněné masce, která začala být pro brankáře nezbytností. Měla je chránit a také zbavovat podvědomého strachu z dalších úrazů. „Z různých pramenů jsme věděli, že v zámoří používají brankáři obličejové masky; viděli jsme je v časopisech, ale poprvé se nám dostala do rukou maska kanadského gólmana Setha Martina, který s ní přijel na světový šampionát v roce 1961 ve Švýcarsku. Dělal jsem tenkrát náhradníka vítkovickému Josefu Mikolášovi, kterého mistrovství zastihlo ve skvělé formě a měl velkou zásluhu na úspěchu, kterým bylo druhé místo za Kanadou. Hráli jsme s ní nerozhodně jedna ku jedné a tým Javorových listů získal zlato - při stejném počtu bodů s námi – jen zásluhou lepšího skóre. Zpět však k Martinově masce, kterou jsme si nechali vyfotografovat a po příjezdu domů začali její experimentální výrobu, protože jsme se jaksi Setha zapomněli zeptat z jakého materiálu a jakým postupem ji udělali. Ještě jedna zajímavost: Pepík Mikoláš masku dlouho nepoužíval a začal ji nosit teprve tehdy, až to vedení hokejového svazu nařídilo.V Brně jsem se spojil s brankářským kolegou Karlem Surou, který v té době chytal za Hodonín a společně jsme se dali do boje. Oříškem byl už odlitek, který by přesně kopíroval obličej, což bylo nesmírně důležité, aby maska perfektně seděla. Začínali jsme s včelím voskem, ale nešlo to, teprve sádra nám pomohla, ale při prvním pokusu jsme si ‚užili'. Když zatvrdla a sdělávali jsme ji, putovalo dolů také moje obočí, protože nás nenapadlo, že se musí namazat olejem. Řval jsem jako tygr, ale nic nás nemohlo zastavit. Na řadu přišel sklolaminát a maska už něco vydržela. Hodně nás gólmany chránila, zvlášť při střelách zblízka, či tečovaných, ale občas také po ráně

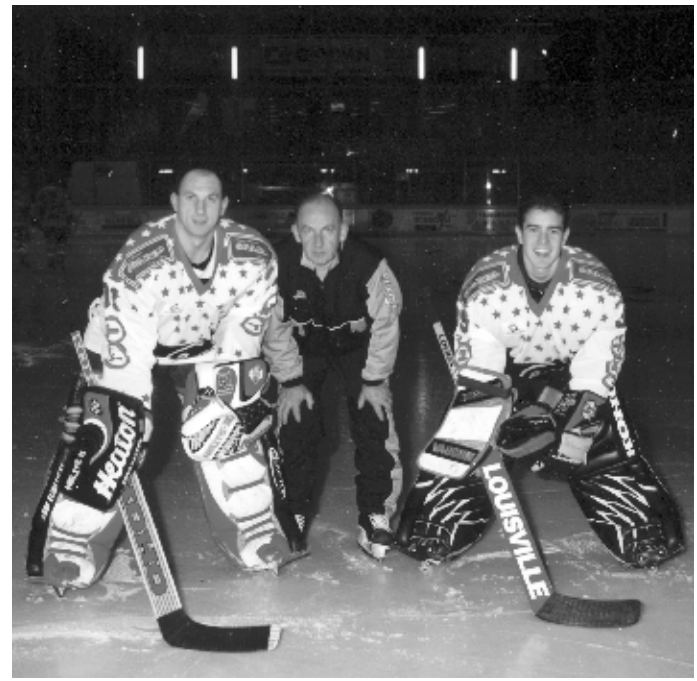

trenérem brankářů v Itálii

některého z obávaných kanonýrů praskla. Vzpomínám si, že spoluhráči měli k chytání v masce ze začátku připomínky, a běda, když jsem pustil například gól ze skrumáže před brankou. Hned jsem slyšel: ‚Zahoď to, vždyť pod sebe nevidíš!' Cesta zpět už však nebyla, většina gólmanů cítila, že jsou v brance klidnější, maska jim dodávala větší jistotu a zbavovala je strachu. Její vývoj pokračoval až k současným krytům obličeje, které dávají brankářům pocit velkého bezpečí a málem už nevědí co je to šití…"

Mužstvo Komety vybojovalo v letech 1955 až 1966, v průběhu dvanácti sezon, jedenáct titulů mistra republiky, jen ročník 1958/1959 vyhrálo Kladno před Brnem. V mužstvu se na tehdejší dobu v ideálních sportovních podmínkách sešli vynikající hráči, kteří také ve většině tvořili reprezentaci. Brankář Vladimír Nadrchal patřil k oporám týmu, vedeného profesorem Vladimírem Bouzkem a krátce také Eduardem Fardou, který na začátku roku 1961 tragicky zahynul při autonehodě na cestě do Brna z ligového hokeje v Bratislavě, kde sledoval hráče ve funkci reprezentačního trenéra. Kometa měla nejen vynikající útočníky, ale její hráči perfektně zvládali také obrannou hru. Většinou – až na ne příliš časté výjimky – inkasovalo mužstvo málo branek, na čemž měl velkou zá-

V ligovém souboji s rodnými Pardubicemi.

sluhu gólman Nadrchal. V týmu se mimo jiné proslavil tradičním předzápasovým výrokem: „Pánové, dejte tři góly, já víc jak dva nepustím a vyhrajeme!" Byla to troufalost, přehnané sebevědomí, anebo racionální úvaha? „Až to třetí," říká po letech brněnský gólman, který mezi plejádou tehdejších brankářských osobností patřil mezi přemýšlivou a klidnou brankářskou menšinu. „Nebylo to vytahování, ale vycházel jsem z toho, že vstřelit tři góly neměl být pro spoluhráče problém, a když pustím jen dvě branky, musíme vyhrát, nebo alespoň remizovat. Jak skončilo v síti za mými zády víc puků než dva, nebyl jsem s výkonem spokojen. Musím říct, že to většinou fungovalo. Byly to krásné časy."

Vladimír Nadrchal byl v Kometě jasnou brankářskou „jedničkou" a náhradníci za jeho zády si moc nezachytali. Po příchodu do Brna vystřídal Zdeňka Trávníčka a Jiřího Koloucha, za rok přišel na vojnu ostravský Karel Ševčík, se kterým tvořili jednu z nejlepších brankářských dvojic v první lize. Ševčíka, který se po sedmi sezonách vrátil v roce 1965 do Ostravy, krátce vystřídal Josef Dvořák a po něm Jaromír Přecechtěl, jehož získala Kometa ze Zlína, a v závěru Nadrchalovy kariéry se v dresu Zetoru dokonce potkaly dvě slavné brankářské osobnosti. Z Bratislavy, kde ve Slovanu přišel o suverénní postavení, přivedlo vedení klubu Vladimíra Dzurillu. Jak k tomu došlo? „V létě 1973 jsem dostal nabídku chytat za italskou Cortinu, ve které roky trenérsky působil bývalý spoluhráč Slavomír Bartoň. V těch dobách se - po uvolnění v letech minulých - do ciziny opět nesmělo a tak jsme se chtěli pokusit o malý, lépe řečeno velký fígl. Bohužel nevyšel, o což se zasloužilo tehdejší vedení Komety. Odjel jsem do Itálie s tím, že ze začátku budu působit v roli trenéra brankářů, a když začne ligová sezona, stoupnu si do branky a celá věc se nějak na dálku vyřídí. Jenže, i když mně v Brně dali ‚volno' zatím na dva měsíce, za šest týdnů přišel telegram, abych se okamžitě vrátil. Ani jsem do Brna netelefonoval a řekl si, mám povolení na dva měsíce, tak proč bych se měl vracet. Moje angažování se bohužel Italům vyřídit nepodařilo, a když jsem přijel do Brna, měl jsem nového kolegu, kterého mezitím naši bafuňáři koupili. Vydrželi jsme spolu jednu sezonu a Vladovi to nijak zvlášť nešlo. Ztráta výsadní pozice ve Slovanu a následný odchod ho dost vyvedl z míry. Občas jsme se v brance střídali, ale když jsem v létě Kometu opustil, chytil takovou formu, že se slavně vrátil do reprezentace a byl rád, že do Brna přestoupil. Ze Slovanu by se mu to už asi nepodařilo."

V reprezentaci se Vladimír Nadrchal v brance střídal s kladenským Jiřím Kulíčkem, Vladimírem Dvořáčkem, vítkovickým Josefem Mikolášem, Vladimírem Dzurillou a naposledy s Pražanem Jiřím Holečkem. Zatímco v Brně opouštěl branku během zápasů jen výjimečně, v reprezentaci byl také „dvojkou", rozhodovala momentální forma. „Především Karel Ševčík představoval velkého konkurenta, byl výborný a v kterémkoliv ligovém klubu by určitě chytal," říká Nadrchal a na téma brankářských vztahů pokračuje: „V Kometě jsem byl číslo jedna a pozice Karla byla těžká, ale na rozdíl od jiných ‚dvojek' byl skvělý v tom, že když šel do branky, chytal skvěle. Jenže i když mně zápas nevyšel a střídali jsme, do dalšího utkání jsem většinou znovu nastupoval jako jednička, taková byla moje pozice. Přesto jsme měli s Karlem dobré vztahy, což později platilo také s Jardou Přecechtělem. Ten ovšem chytal víc, mne tehdy provázely zdravotní problémy a musel jsem na operaci menisku. V reprezentaci to bylo jiné a na rozdíl od některých kolegů, kteří se vztekali, když nechytali,

V šatně před zápasem.

mně to až tak nevadilo být náhradníkem. Se žádným jsem neměl problémy."

Čas od času také „velký Náča" z ligové branky utekl, ale to už muselo být, protože i když se k tomu odhodlal, spoluhráči ho většinou přemlouvali ať zůstane, takovou měl jejich důvěru. „V našich dobách - na rozdíl od současnosti - jsme měli my, brankáři, jednu velkou nevýhodu. Když se nám zápas nepovedl, novináři do nás šili, vůbec si při hodnocení výkonu nebrali servítky a pořádně nám dávali. Teď když gólman pustí zdálky branku, reportér či komentátor řekne, že neviděl a nebo že puk těsně před ním někdo tečoval a tím neměl šanci. Brankáři jsou hájeni, novináři je většinou chválí a je to správné, určitě jim to pomáhá. Naši následovníci mají proti nám i další výhody, které přispívají k jejich celkově vyšší úrovni. Vedle zmíněných masek je to nejen rozměry větší, ale především kvalitní výstroj, která je navíc mnohem lehčí než bývala naše a co hlavně: rány už tak nebolí. Například každý chránič nohou je o pět centimetrů širší, lapačky už jsou jako sloní uši, atd. Gólmani se dnes víc zapojují do hry, chce se po nich, aby puky nejen chytali, ale také je rozehrávali, změnil se i styl a myslím si, že současná střelba není tak přesná, jak bývala. Hráči na ni totiž nemají nyní tolik času, před brankou se hraje hodně kontaktně, nečistě, a to nahrává gólmanům."

text: Jaromír Meixner, foto: archiv

JOSEF PANÁČEK

narozen 8. září 1937

- olympijský vítěz ve skeetu v roce 1976 v Montrealu
- dvojnásobný účastník olympijských her (Montreal, Moskva)
- mistr Evropy družstev ve skeetu v roce 1973
- trenér československé reprezentace brokařů na olympijských hrách v Barceloně 1992
- za svoji kariéru vystřílel zhruba 130 000 nábojů

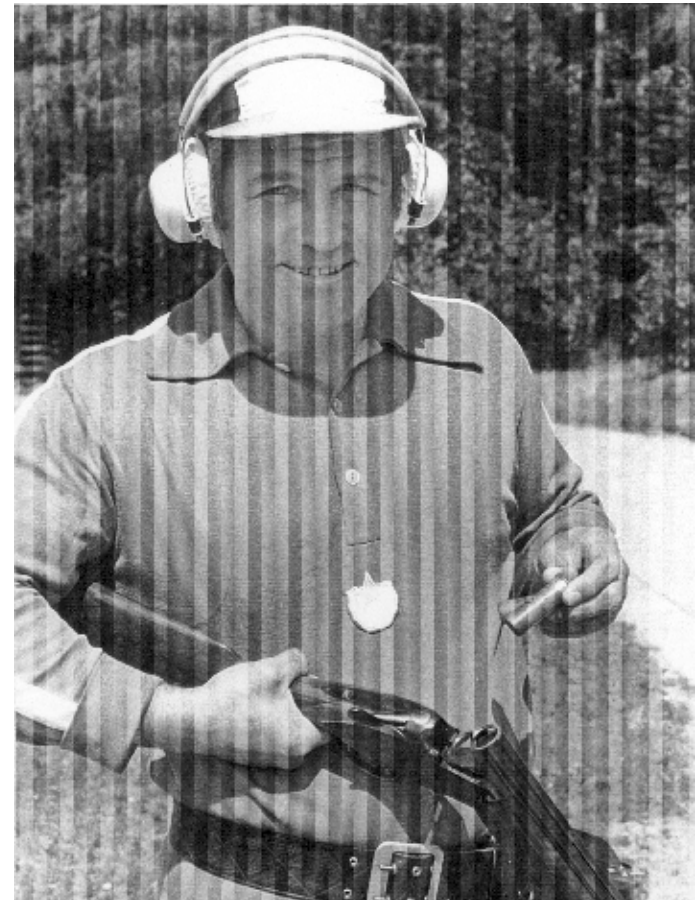

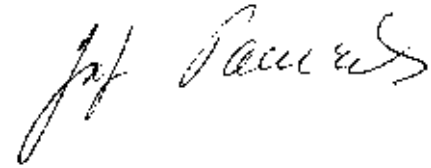

ZLATÉMU STŘELCI SE DO BRNA VRACET NECHCE

Sobota 24. července 1976 zůstane navždy zapsána zlatým písmem do kroniky československého sportu. V tento den totiž získali dva naši sportovci zlaté olympijské medaile. V době, kdy se na velodromu v Montrealu chystal Anton Tkáč k rozhodující finálové bitvě s Francouzem Morelonem, nastupoval 46 kilometrů severovýchodně na střelnici l´Acadie Josef Panáček k rozstřelu o olympijské prvenství na skeetu. Rozhodnutí padlo ve čtvrt na pět montrealského času. Bratislavský cyklista byl o malou chvíli „rychlejší" , což samozřejmě v žádném případě nedegradovalo střelecké zlato, o něž se zasloužil rodák ze Starého Města u Uherského Hradiště.

Jedno zlato pro dvoje ruce - s trenérem Málkem.

„Do smrti nezapomenu na okamžik na stupních vítězů pod naší vlajkou a při státní hymně. O něčem takovém se sní celý život… Na co jsem myslel? Na všechny doma, kteří z toho mají radost, i když možná o střelbě na skeet slyšeli poprvé. Na rodinu, na ženu, na trenéra. Zakázali jsme si sice při ceremoniálu brečet, to se na chlapy přece nesluší, ale byli jsme pořádně naměkko, nejvíc při cestě zpátky v autobusu do olympijské vesnice. To nám teprve došlo, jakou cenu tento úspěch má," citovala snad všechna česká média muže, kterého předtím znali možná je střelečtí „fajnšmekři".

Jaké to tedy tehdy v Montrealu a vůbec ve střeleckém sportu v sedmdesátých letech bylo? I dnes si Josef Panáček dobře vzpomíná. Doma v obýváku ve vesničce Salaš kousek za Velehradem, kde už lišky dávají dobrou noc, je tu božský klid a na mysl se mohou drát myšlenky, které by už zub času měl právo dávno ohlodat…

„Já jsem měl už odjet na olympiádu do Mnichova v roce 1972, ale nakonec z toho sešlo," uvádí jeden z fragmentů svého sportovního života. O rok dříve vytvořil Josef Panáček vynikající československý rekord, když z dvou stovek asfaltových holubů minul jen dva. 198 tref jej řadilo k absolutní světové špičce a tato vysoko postavená laťka ho poprávu pasovala do role kandidáta olympijského dresu. „Byl jsem v návrhu nominace ještě s Milanem Macháčkem a vše nasvědčovalo tomu, že bychom na olympijskou střelnici měli odjet," loví v paměti události staré více než třicet let. Programu v Mnichově přizpůsobili oba dva čeští střelci i svůj tréninkový plán. Soustředění v Polsku a závěrečná příprava v Suhlu v „kamarádské" části Německa, to byla schválená lajna závěrečné

Josef Panáček (vpravo) s trenérem Vlastimilem Málkem a Pavlem Puldou.

přípravy. „Jenže ne všem členům Československého olympijského výběru nominace dvou střelců šla pod vousy. Proč tam mají jet nějací střelci, když by se mohlo ušetřit, slýchávali jsme s odstupem času. Jenže po nás chtěli náčelníci, abychom jim garantovali umístění do šestého místa. Copak to jde? Tohle vám přece nezaručí žádný sportovec, nota bene v disciplíně tak zrádné a ošidné, jako je broková střelba. Nikam jsme prostě nejeli a mohli jsme jen skřípat zuby. Jiní sportovci, co potom byli v Mnichově, nám říkali, že naše akreditační místa zaujali pánové, kteří nikdy neměli se

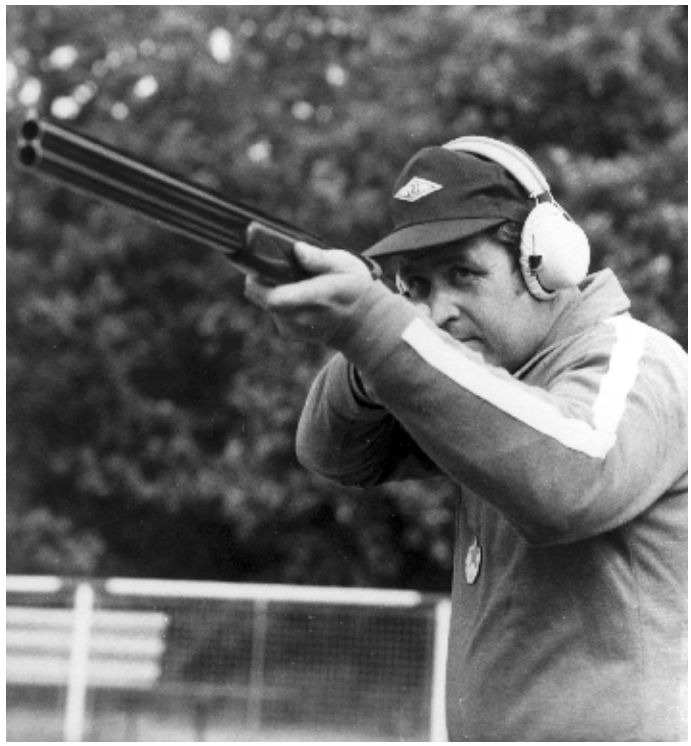

Josef Panáček při střelbě.

sportem nic společného," uvádí Panáček. Pro mladší generaci by se hodilo připomenout, že tito „sportovci" byli ze Státní bezpečnosti a pečlivě hlídali, aby reprezentanti socialistické země dodržovali patřičné normy života, které po nich strana a vláda chtěla.
„Nakonec jsme ale mohli být i rádi, že jsme do Mnichova nejeli. Došlo tam ke krvavému incidentu v olympijské vesnici a kdoví, jak by to všechno dopadlo…" našel Panáček, i po letech alespoň malé pozitivum na tom, jak z nominace na olympiádu v Mnichově vypadl.
Panáček se dočkal. I když po předchozích zkušenostech začal věřit v olympijskou premiéru až v letadle, které z Prahy dopravovalo sportovce do dějiště olympiády. Stalo se tak v červenci 1976 a Josefu Panáčkovi a jeho kamarádovi Pavlu Puldovi se dostalo cti odletět do Montrealu s dostatečným časovým předstihem, aby se mohli důkladně připravit a aklimatizovat. Ve hře totiž bylo hodně. Třetí vystoupení brokových střelců na olympiádě mělo náboj v tom, že obhájci zlata z Mexika a Mnichova uprázdnili odchodem do sportovního důchodu trůn, na něž se chystala řada kandidátů.
„Mně se tam vůbec nedařilo, v tréninku jsem nebyl schopen nic trefit a už jsem začal propadat zoufalství," líčí i s odstupem času vzpomínky na dny před startem. To Pavel Pulda měl jinou formu. V Brně na mistrovství Evropy, dva měsíce před Montrealem, skončil čtvrtý. Na tréninku neminul a okolí ho pasovalo na kandidáta medaile. „Jenže Pavel udělal velkou taktickou chybu. Cítil, že má formu a trénoval pořád dál. To neměl. Kdyby vysadil a věnoval se rehabilitaci a regeneraci, měl by pak reálnou šanci bojovat o přední pozice. Pavel byl sice vynikající střelec, ale psychika nepatřila k jeho silným stránkám. Proto neuspěl a sbíral jen umístění na čtvrtých a horších místech," vypráví o svém kamarádovi, který už bohužel není mezi živými.
Na rozdíl od současného pojetí skeetu se tehdy střílelo bez užšího finále, soutěž trvala tři předlouhé dny. Proč předlouhé? Skeet totiž vyžaduje, jako všechny střelecké soutěže, neobyčejnou dávku vytrvalosti a přesnosti. Jednou, dvakrát zakolísáš a máš smůlu, končíš v propadlišti dějin. Ostatně o platnosti této tvrdé poučky se přesvědčili i dva žhaví favorité Pisoni a Rasmusen. Josef Panáček se po prvním dnu řadil na třetí až desáté místo, když minul jen jednou a na jeho kontě bylo 74 zásahů. Druhý den patřil Swinkelsovi, jeho tři bezchybné série vzbudily obdiv konkurence a nadšení diváků. A Panáček? Minul při první sérii jednoho z holubů, létajících ze dvou odpališť vzdálených 30-40 metrů od střeleckého stanoviště skeetařů. Jedna minela ho udržela na druhém až třetím místě, pouhý bod za Swinkelsem. Co to znamenalo? S Panáčkem se příliš nepočítalo a mezi odborníky nepatřil k aspirantům na medaili. Nakonec to dotáhl až k nervy drásajícímu rozstřelu. „Trenér Málek si mě vzal do odpočívárny, abych se uklidnil a šel v pohodě na nejdůležitější moment své kariéry," říkal a v hlavě se mu honily myšlenky o stříbru, případně bronzu z olympiády. To ještě netušil, že chyby Reschkeho a Gawlikowského ho pasují do role, o níž snad ani nesnil. „Pepo, budeš se se Swinkelsem rozstřelovat o zlato," zní mu snad ještě dnes v uších slova trenéra Málka v odpočívárně olympijské střelnice.
Dvacet minut rozstřelu o montrealské zlato bylo dramatickým závodem. Třikrát zazněla houkačka oznamující, že střelec nezasáhl kotouč, letící zhruba rychlostí 35 m/s. Poprvé při jednom z Panáčkových výstřelů, podruhé při Swinkelsově ráně. Prvním rozstřelem se tedy nic nevyřešilo. Rozhodnutí padlo až při druhém. Nizozemec jednou chybil, zatímco Panáček měl pevné nervy… „Ani jsem pořádně nemohl podepsat protokol soutěže, tak se mi třásla ruka," pustil průchod emocím až krátce po závodě. To už byl Josef Panáček olympijským vítězem.

Vyhrát zlato, to musel být, panečku zážitek, a taky oslava jaksepatří. „První proběhla už v olympijské vesnici, kde jsem hned dostal od tělovýchovných představitelů titul zasloužilého mistra sportu. Slavilo se pak samozřejmě i doma, po návratu z Kanady. Tehdy mě ani nenapadlo, že bych mohl něco dostat, vždyť tento sport byl v ústraní zájmu a my jsme ho dělali čistě z lásky k němu," říká Panáček a tím dokazuje, že jej překvapilo i finanční ocenění, které se mu dostalo. „Střelci patřili pod Svazarm a Ústřední výbor této organizace mi poukázal dvacet tisíc korun. Poukázku na stejnou částku jsem pak dostal i od Štrougala, který nás jako předseda tehdejší vlády přijal. Čtyřicet tisíc korun, to bylo v té době hodně peněz, za ně jsem si mohl klidně koupit i nového trabanta," dodává s úsměvem…

Cesta Josefa Panáčka ke sportovní střelbě nebyla zase tak jednoduchá, jak by se mohlo na první pohled zdát. „Poprvé jsem vystřelil jako školák ze vzduchovky, párkrát načerno i z malorážky," připomíná své nesmělé pokusy o střelbu. „Střelecké geny jsem asi zdědil po dědečkovi, který byl vyhlášený pytlák a taky za svoji neřest několikrát pykal," nestydí se pozdější olympijský vítěz přidat i tuto rodinnou historku. Panáčkovou sportovní jedničkou té doby byla ale lehká atletika, konkrétně vrh koulí. Jenže tyto choutky mu přervala doba. Mladý Josef moc toužil stát se lesákem, ale tohle vybrané povolání mu soudruzi nedovolili studovat, neboť táta byl živnostník. Soustruh, to byla jiná! „Ani jsem nevěděl jak taková mašina vypadá, učil jsem se v Hradci Králové a potom pracoval, až do přechodu do Střediska vrcholového sportu v Brně, doma v Uherském Hradišti.

Se střelbou začínal kousek od svého současného domova, na Velehradě, kde se střílelo na asfaltové holuby. „Nebyla to pro sportovní střelbu vůbec lehká doba. Nebyly náboje, těžko se sháněly a byly pro nás amatéry vzácné. Tak jsme si je dělali sami. Do starých nábojnic jsme dávali prach, zápalky a broky. Muselo to samozřejmě být dobře vyvážené, jinak by náboje mohly napáchat hodně zlého," vrací se Josef Panáček do pionýrských dob své kariéry. Ta ale dostala vážnou časovou trhlinu. „Na vojně, v Nových Zámcích a Štúrovu, jsem střílel pouze ze samopalu, po vojně a návratu domů zase nebyly peníze a střelba musela jít stranou," vysvětluje.

Panáčkův „opravdový" návrat k brokové střelbě se datuje do roku 1967, kdy se také jeho jméno objevilo na seznamu reprezentantů. „Byl jsem tehdy pátý na mistrovství republiky na skeetu a poprvé jsem pronikl do užší domácí špičky. To víte, ale nějaký Panáček z Uherského Hradiště jim moc do toho nepasoval," vzpomíná na první průnik mezi českou brokařskou elitu. Jeho jméno se pak objevilo na „přestupních lístcích", dá-li se použít termín z kolektivních sportů. „V Uherském Brodu vzniklo nové střelecké družstvo, ale jeho život neměl dlouhé trvání. Pro mě ale bylo podstatné, že jsem se udržel ve špičce v tomto sportu. Odešel jsem do Vlašimi, ale ani tam mně pšenka zrovna nekvetla. Jak bych to jen řekl? No, asi tak, že Češi a Moraváci mají někdy hodně odlišné názory na život. Prostě jsme si nepadli do oka a já jsem se vrátil domů," popisuje dobu, která předcházela jeho pokusu o první olympijský start v Mnichově a v níž vytvořil domácí rekord vysoké kvality nástřelem 198 bodů.

V roce 1975 bylo v Brně zřízeno středisko vrcholového sportu. Šéfoval mu trenér Ing. Málek a Josef Panáček byl jeho členem. „Základní sestavu střediska tvořil ještě Pavel Pulda. Jenže první rok existence vrcholáku provázely porodní bolesti. Šéf Málek se věnoval spíše organizačním věcem, pendloval mezi nadřízenými orgány a na samotný trénink neměl moc času. Však jsme také jezdívali střílet do Bratislavy a po všech možných čertech. Byli jsme prostě závislí sami na sobě víc, než bylo zdrávo," hledá Panáček i v těchto počátečních „vrcholových" časech jisté nedostatky. „Střílel jsem ve vrcholovém středisku devět let, pak se tam začali tlačit mladí střelci a my jsme měli povinnost trénovat je. Ale kdopak by se staral o to, aby mu doma rostla konkurence?" ptá se sám sebe a dává najevo nechuť, která ho v tomto směru provázela. "Končil jsem nástřelem 199 bodů, což by byla nová hodnota československého rekordu. Jenže v Budapešti jsem to nastřílel na jednom střelišti a jako rekord to podle pravidel nemohlo být uznáno," napsal Panáček tečku za svoji sportovní kariérou.

Dal se na dráhu trenéra. Samozřejmě v Brně, ve středisku vrcholového sportu. Vedl brokařskou reprezentaci na olympiádě v Barceloně, ale o nominaci musel svádět tuhý boj se svými nadřízenými. „Vznikla tam jakási mafie a já musel odejít," nechce pitvat vztahy v reprezentaci na začátku devadesátých let. Rozdělení Československa v roce 1993 se stalo osudným i jeho trenérské funkci. „K prvnímu lednu toho roku mě vyhodili. Dostal jsem to na vědomí úředním listem, ve kterém mě vyzvali, abych vrátil nafasované věci. Nikdo za mnou nepřišel a neřekl: Josef, víš, je jiná doba, už tady pro tebe není místo. Využili konec federálních časů a já musel jít. V 55 letech jsem si požádal o předčasný důchod a po pár měsících mi ho dali." Uzavírá střeleckou kapitolu. „Od té doby jsem v Brně na střelnici nebyl a už tam nikdy nepojedu. Nechci se potkat s lidmi, s nimiž si nemám co říct…"

text: Jan Hrabálek, foto: archiv

ZDENĚK POSPÍŠIL

narozen 20. srpna 1924 v Brně

– finišman čs. sprinterské štafety na 4x100m na OH 1952 v Helsinkách
– člen čs. mistrovských štafet na 4x100m 1946, 1952, 1953
– držitel československého rekordu v běhu na 100m v roce 1952 časem 10,6

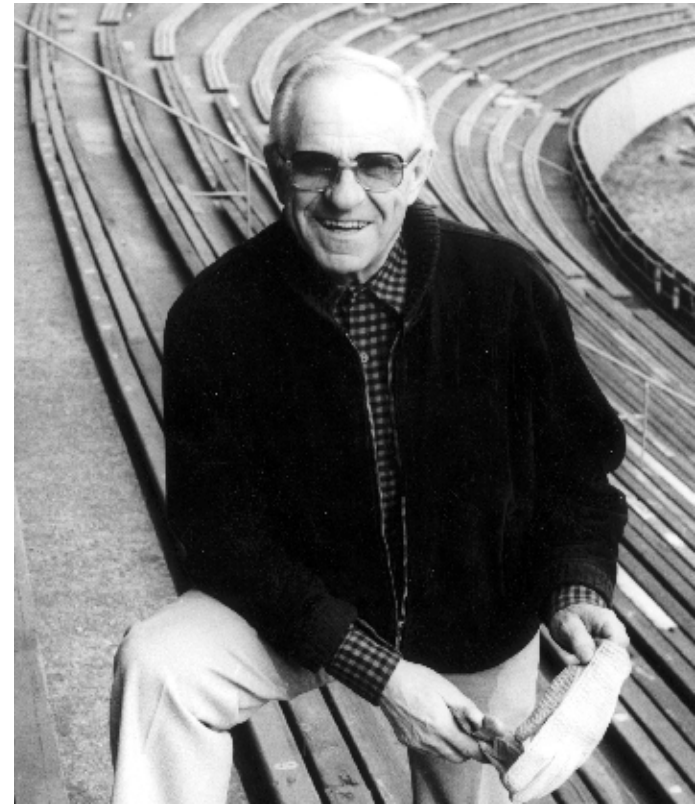

BĚH NA MEXICKÉM TARTANU JAKO DÁREK K PADESÁTCE

Když Zdeněk Pospíšil poprvé obul sprinterské tretry, psal se rok 1939. Věkové i výkonnostní dozrávání probíhalo po válce už v mnohem příznivějších podmínkách, ale mínění rodičů dalo jeho spádům jasný směr – vystudovat stavební fakultu a proniknout do tajů francouzštiny. Sportovec, jehož první krůčky vedly do Sokola Královo Pole, oblékal v době studií dres Moravské Slavie a později Vysokoškolského sportu Brno. Už závěr studií naznačil, že postavou malý sprinter to umí v tretrách pěkně rozpálit a když se jako mladý inženýr dostal do ATK, zazářila jeho hvězda naplno.

Začátek padesátých let vynesl Zdeňka Pospíšila na československém atletickém žebříčku hodně vysoko a start na olympijských hrách 1952 v Helsinkách znamenal vrchol jeho sportovní činnosti. Už tehdy věděl, že jeho hlavním životním posláním bude architektura. V ní plně rozvinul svůj talent a pocty oceňující jeho umělecké dílo mnohonásobně převyšovaly souhrn výsledků z atletických drah. Sport mu však dal skvělé základy do života a ke sportu se rád vracel při cestách po celém světě a sportovnímu dění i všemu, co s ním souvisí, věnuje čas i na zaslouženém odpočinku jako zasvěcený pozorovatel.

Atletům skvěle sloužilo hřiště Moravské Slavie v Pisárkách, když ho však zabrali Němci, dali se atleti do budování nového stadionu v Králově Poli na cihelně, kde dnes stojí fotbalový stadion. To byla nová Moravská Slavia. Po válce převzal těžiště atletického dění Vysokoškolský sport a později Zbrojovka. „Brno atletice fandilo, na mítinky, jako Praha – Brno, Čechy – Morava, Brno – Haná, Technika – Univerzita, nebo Stříbrný věnec bývalo hlediště slušně zaplněno. Návštěvy přesahovaly i deset tisíc diváků a také bylo na co se dívat. Běhávali jsme štafetu desetkrát sto metrů a každý uměl stovku nejhůř za 11,1," uvádí Zdeněk Pospíšil své vzpomínky.

Dostat se do ATK Praha znamenalo absolvovat vojnu se sportem, navíc v ideálních podmínkách. Tato šance se naskytla i Zdeňkovi v období blížících se olympijských her v Helsinkách. „O sportovce bylo v ATK skvěle postaráno, v poválečném období každý ocenil hlavně dostatek jídla a pro růst výkonnosti znamenaly hodně i prakticky neomezené tréninkové možnosti. Do programu sice patřilo i politické školení, ale zmíněné přednosti převažovaly natolik, že každý, kdo těchto možností dokázal jen trochu využít, to musel poznat i na výkonnostním zlepšení. Když jsem se zmínil o politice, musím dodat, že táta býval ředitelem Hypoteční banky, což se se mnou vláčelo až téměř do důchodu. Byla to doba, kdy se do zahraničí jezdilo minimálně a pokud jsme někam cestovali, nikdo si nemohl být předem jist, že odjede. Stávalo se totiž, že těsně před odjezdem přišla kontrola a nic netušícímu sportovci bylo oznámeno, nechť si vystoupí, že nikam nepojede. Sám jsem to také poznal před odjezdem k mezistátnímu utkání do NSR a vystoupení z vlaku provázela ještě dobrá rada, ať nedělám žádné scény," popsal neradostné okamžiky Zdeněk Pospíšil.

Poslední dny před odletem na olympiádu.

„Na olympiádu do Helsinek jsem naštěstí odjel jako člen štafety na čtyřikrát sto metrů spolu s Frantou Brožem, Brňákem Jirkou Davidem a Mirkem Horčicem. Připadali jsme si jako Alenka v říši divů, dnes tomu možná někdo nebude věřit, ale pro nás byla olympiáda v roce 1952 první sportovní cestou do zahraničí. Na jedné straně jsme se hrozně těšili a doufali, že prolezeme alespoň přes rozběhy, jinak jsme ovšem netušili, co nás vlastně čeká. Ubytováni jsme byli v Otaniemi, to byla vesnice desítky kilometrů vzdálená od Helsinek. Bylo to tam skvělé, ale bylo také pečlivě postaráno,

Cíl závodu 4 x 100 metrů na OH 1952 v Helsinkách, Zdeněk Pospíšil druhý zleva.

aby v těchto končinách nedošlo k žádnému kontaktu se západním světem. Na tento problém jsme narazili, když jsme pozvali australského trenéra, aby nás seznámil, jak se dělá atletika u nich, dostavil se šéf výpravy Eman Bosák a rychle ho vypakoval. Byla už ovšem noc a ten Australan se neměl jak dostat ke své výpravě v Kepile, tak musel přespat v lese, kam jsme mu alespoň přinesli deky. Cítili jsme se pak strašně. Při samotných závodech už jsme ovšem žádného „pečovatele" neměli. Zvládnout prezentaci nebyl problém, odkázáni sami na sebe jsme však byli i na dráze, a to už bylo horší. Přesto se nám dařilo skvěle, dva československé rekordy znamenaly postup do finále! Tam nás pak potkala smůla v podobě nevydařené předávky. I tento čas byl nakonec lepší než platný československý rekord, ale šesté místo nás mrzelo. Vyhrály Spojené státy před Sovětským svazem a Maďarskem. My jsme měli určitě navíc, což se potvrdilo o pár měsíců později na festivalu mládeže v Bukurešti, kde jsme SSSR i Maďarsko porazili. Šesté místo určitě nebylo špatné, vedle triumfů Emila a Dany Zátopkových a Jaroslava Doležala by se však další medaile vyjímala daleko parádněji a my jsme na ni málem sahali. Po návratu vedení tělovýchovy na naše umístění nijak nereagovalo a naši žádost, zda si můžeme koupit tepláky a dresy, v nichž jsme závodili, rázně zamítlo s odůvodněním, že zboží není zdaněno. Naopak armádní ministr nám věnoval hodinky a navíc dvouměsíční dovolenou i s rodinami v krkonošském středisku pro vyšší důstojníky v Bedřichově. Musím potvrdit, že v těchto věcech uměl být generál Čepička velkorysý. Před odchodem z ATK jsem dostal nabídku na místo v projektovém armádním středisku s funkcí majora. Měl jsem hodnost desátníka, takže nabídka to byla lákavá, ale já jsem rodinný typ, doma jsem měl už dva syny, a to byl dostatečný argument, abych odolal," objasnil Pospíšil jasně své zásadní stanovisko.

Účastníkům OH 1952 se na Helsinky vzpomíná dobře. Po padesáti letech si v Praze zavzpomínali i naši olympionici a bylo to nádherné setkání. Z patnáctičlenné atletické skupiny už se ovšem sešlo pouhých šest pamětníků. Emil Zátopek, Jiří David, Jiří Skobla a další všem moc chyběli. Za půl století se atletika ocitla o nepředstavitelný kus dál. Srovnávat někdejší podmínky se současnými nemá cenu. Zdeněk Pospíšil si přesto malé porovnání dopřál. „Když jsem v rámci veletržních cest navštívil Mexiko, kde se v roce 1968 poprvé závodilo na tartanu, nedalo mi to a novinku jsem si vyzkoušel. Byl jsem nadšením bez sebe, zaběhl jsem šedesátku za 6,9 a to už mi bylo padesát let. Tartan připomínal

pérovou podložku, běhal jsem frekvencí a silou, takže tento povrch by mi určitě vyhovoval. Čtvereček nové hmoty jsem si alespoň dovezl domů jako malý doklad revoluce v atletice. Srovnávat časy dosažené na klasickém a umělém povrchu není možné. Když nám zapršelo, povrch na rozdíl od tartanu změkl, tretry se bořily a znát to bylo samozřejmě i na výkonech."

Podobně jako Mexiko navštívil Zdeněk Pospíšil i řadu dalších olympijských měst, aby poznal místa, ve kterých se odehrály velké sportovní bitvy. Samozřejmě ho zajímala také architektura, které už se v Brně plně věnoval. „Měl jsem zkušenosti ze samostatné tvorby v ateliérech a projektových ústavech, když jsem dostal příležitost působit v projektovém středisku Brněnských veletrhů a výstav. Sice jsem i zde zpočátku měl v kádrových materiálech poznámku, že nejsem schopen jízdy do zahraničí, ale přátelé, v čele s Mirkem Hunkem mi pomohli tuto bariéru překonat a když jsem se v pořádku vrátil ze své první cesty do Jugoslávie, a postupně i z dalších cest a dal tak na vědomí, že rodina a Brno jsou mi nade vše, mohl jsem jezdit a poznávat doslova celý svět. V první řadě bylo ovšem nezbytné získat pro myšlenku veletrhů v Brně podporu z Prahy. V hlavním městě jsme však slyšeli, že veletrh v Brně je nesmysl, když všechny „pézetky" jsou v Praze a že koneckonců výstavních prostor máme stejně nedostatek, chybí nejméně dvacet tisíc čtverečních metrů. Cestou z Prahy jsme v autě se Zdeňkem Denkem vedli hovor o tom, zda je myslitelné, aby výstaviště dostalo vyhovující podobu a tehdy se zrodil nápad vybudovat na průsečíku hlavních komunikací areálu dominantní a dostatečně mohutný objekt, který by řešil chybějící výstavní prostor. Řekli jsme si, že to zkusíme namalovat a že by bylo zajímavé zvolit kruhový půdorys. Hlavním problémem byla konstrukce střechy. Dělal jsem na výstavišti ypsilonku, to je malý kruhový pavilónek určený při svém vzniku pro zavěšení letadla právě na střešní konstrukci. Zetka je mnohonásobná zvětšenina ypsilonky. S projektem se seznámil specialista na nosné konstrukce Ferdinand Lederer a potěšil nás míněním, že se to dá udělat. Bylo samozřejmě nezbytné vyřídit kromě všech technických otázek také spoustu formalit a sehnat ne právě snadno dostupný materiál. Jen na konstrukci střechy bylo zapotřebí 220 tun oceli. Konstrukce se sestavila na zemi a hotová se zvedala. K tomu účelu byla uprostřed vybudována věž, ale první pokus se nevydařil. S tak atypickým gigantem neměl nikdo zkušenosti. Prožívali jsme krušné chvíle, najít cestu ze svízelné situace bylo nesmírně těžké i rizikové, ale podařilo se to. Zetka nakonec stála do roka od prvních projekčních prací, což zní neskutečně, ale je to tak a bylo skvělé, s jak velkým zájmem se blížící veletržní premiéra i samotný pavilón Z ze strany návštěvníků setkaly."

Z četných ohlasů z roku 1959 i z období mnohem pozdějšího to připomíná i tato stručná informace uvedená v odborném tisku: „Zdeněk Denk, Zdeněk Pospíšil, Milan Steinhauser, Ferdinand Lederer a Jiří Špaček vytvořili dílo, které nemělo ve své době obdoby: na kruhové stěny o vnějším průměru 122 metrů dali usadit kopuli, která má průměr 93 metrů. Kopule byla svařena a nainstalována uvnitř budoucího pavilónu a za pomoci zvedacích mechanismů vyzvednuta do konečné polohy. Aktéři ani svědkové na ty napínavé okamžiky určitě nikdy nezapomenou."

Sluší se dodat, že autoři měli zájem využívat zetku i pro sport, jmenovitě hokej. Peníze na zvýšené náklady se však už nepodařilo získat, takže námět na objekt také jako víceúčelovou halu s montovaným hledištěm vzal za své, ale sportu zetka při různých příležitostech posloužila velmi dobře už mnohokrát.

Příchodu na výstaviště předcházela u Zdeňka Pospíšila díla z oblasti průmyslu, kultury, občanské vybavenosti a hojně zastoupeny byly také sportovní stavby a areály. Ve výstavnictví kromě už zmíněných pavilonů Y a Z realizoval rovněž pavilony v New Delhi a v Santiagu de Chile, byl hlavním architektem dvanácti mezinárodních strojírenských veletrhů a Prodejních výstav a projektantem čs. expozic v New Delhi, Káhiře, Záhřebu, Mexico City, Santiago de Chile, Limě, Vídni, Linci, Poznani, Varšavě, Basileji, Miláně, Nikosii, Osace, Tokiu, Duisburgu, Frankfurtu n. M., Wiesbadenu, Paříži, Bruselu, Buenos Aires, Kyjevě, Moskvě, Vilniusu, Suchumi, Havaně a Bagdadu. Výčet samozřejmě není zdaleka úplný.

Při příležitosti autorovy výstavy, zobrazující v roce 1989 základní rysy jeho tvorby, nemohla v katalogu chybět slova charakterizující váhu jeho osobnosti. Uvádí se zde mj.: „Architekt Zdeněk Pospíšil je rovněž vynikající malíř, grafik a designer. Jeho tvorba nese všechny znaky tvůrčí nekonvenční tvorby, přistupuje k řešení daných úkolů s výtvarnou erudicí. Dokáže svým zápalem pro tvůrčí proces a myšlenku nadchnout spolupracovníky, scénáristy, výtvarníky. Jako znamenitý sportovec, sprinter a olympionik úspěšně obhajoval barvy Československa, ale také ve výstavní tvorbě přispěl k úspěšné reprezentaci a propagaci československého zahraničního obchodu.

„Vždy jsem chtěl dosáhnout nejvyšší mety, v práci i ve sportu," vyjadřuje Zdeněk Pospíšil ve zmíněném katalogu své vyznání a tato slova beze zbytku také proměnil v činy.

text: Zdeněk Hrančík, foto: archiv

RUDOLF POTSCH

narozen 15. června 1937 v Brně

– startoval na sedmi světových šampionátech v letech 1959-1961, 1963–1966, dvakrát na olympijských hrách: v roce 1960 ve Squaw Valley a 1964 v Innsbrucku
– za reprezentaci sehrál 100 mezistátních zápasů, ve kterých vstřelil 19 branek
– mistr Evropy 1961 v Ženevě a Lausanne
– stříbrný medailista z mistrovství světa 1961 v Ženevě a Lausanne, 1965 v Tampere, 1966 v Lublani
– bronzový medailista z mistrovství světa 1959 v Praze, 1963 ve Stockholmu, 1964 v Innsbrucku
– bronzový medailista ze zimních olympijských her v Innsbrucku 1964
– devítinásobný mistr republiky v dresu Rudé hvězdy, později ZKL a Zetor Brno
– dvojnásobný mistr Německa v dresu Düsseldorfer EG

– hráčská kariéra: 1952–1956 Královo Pole, 1956–1969 Rudá hvězda, ZKL a Zetor Brno, 1969–1972 Düsseldorf (Německo), 1972–1974 Ingstav Brno
– v první lize odehrál 15 sezon, na kontě má v dresu Komety 354 ligových zápasů, ve kterých nastřílel 133 branek

– trenérská kariéra: 1974–1978 Ingstav Brno, 1978–1982 Dukla Trenčín, 1982–1985 Zetor Brno, 1987/1988 CZ Bělehrad, 1988–1992 Olomouc, 1992/ 1993 Freiburg (Německo), 1993- 1995 junioři Komety Brno, 1995–1997 Dukla Trenčín, 1999/2000 Kroměříž – II. liga

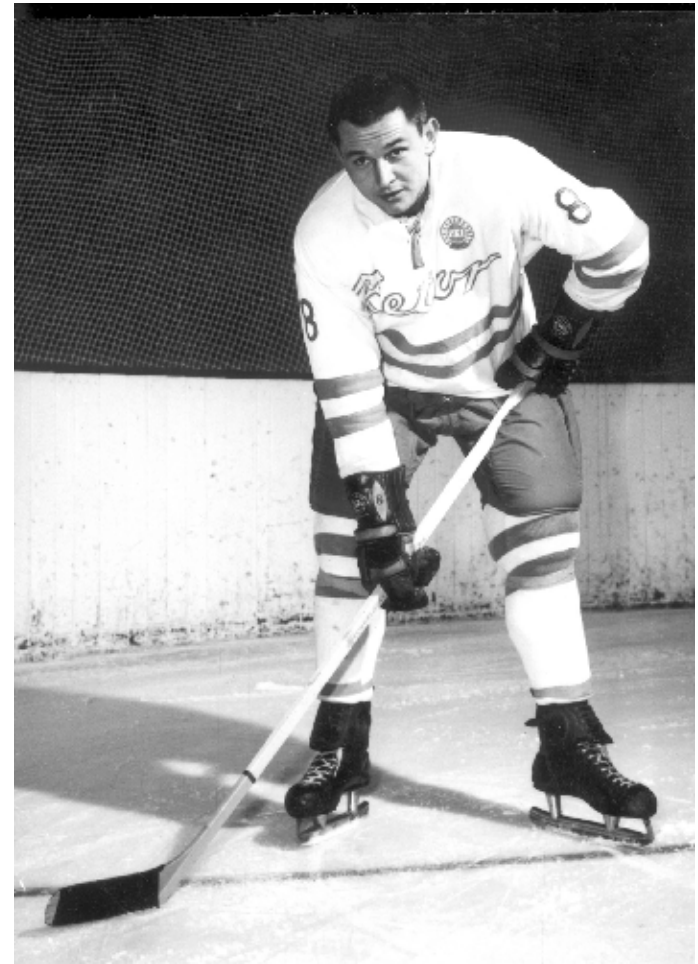

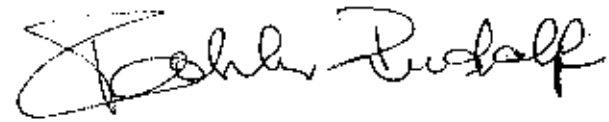

NEJLÉPE STŘÍLEJÍCÍ OBRÁNCE

„Pár zdařilých bodyčeků ramenem jsem v kariéře soupeřům nasadil a měli toho dost. Ovšem, když se mně podařilo v Praze nachytat ruského útočníka Jurzinova, diváci v hale se mohli zbláznit. Trefil jsem ho v plné jízdě, jen hekl a skácel se na led. Měl otřes mozku a naražený hrudník. Odnesli ho na nosítkách a skončil v nemocnici. Trenér Tarasov se pořádně vztekal, vykřikoval něco o faulu, ale dobře věděl, že Jurzinov nedával pozor, nesledoval mě a zavinil si to sám," vzpomíná obránce Rudolf Potsch, mistr bodyčeků ramenem.

Nejen perfektní bodyčeky, ale na tehdejší dobu tvrdá, důrazná, ale vždy korektní hra zdobila Rudolfa Potsche. Byl rychlý bruslař, měl obrovský přehled, uměl perfektně rozehrát puk z obranného pásma, a už tehdy se zapojoval do útočení. Měl vynikající střelu těsně na ledem a jeho rány od modré čáry s neúprosnou pravidelností končily v síti u pravých tyček gólmanů. „Určitě jsem byl párkrát nejlépe střílejícím obráncem ligy, ale v našich dobách se statistky ještě nedělily na obránce a útočníky," vzpomíná Rudolf Potsch na střelecké primáty. Jeden mu však nikdo nevezme: v historických tabulkách Komety, které zpracovává a rok co rok doplňuje statistik Komety Antonín Neumann, je Rudolf Potsch se 133 ligovými góly nejlépe střílejícím obráncem brněnského mužstva. Jako jediný překročil stovku, za ním je s 98 brankami Oldřich Machač a třetí v pořadí je Jaromír Meixner se 66 góly.

Odchovanec brněnského Králova Pole vyrostl pod vedením slavného mládežnického trenéra Antonína Haukvice. Z mužstva, které vyhrálo v letech 1952 až 1955 třikrát titul dorosteneckého přeborníka republiky, se do nejvyšší soutěže prosadili útočníci Zdeněk Kepák a Josef Barta, kteří se společně s Potschem časem sešli v Kometě, vedle dalších královopolských hráčů Olejníka, Bubníka, Vaňka, Pantůčka, Scheuera, Skopala, Winklera, Meixnera. Čtvrtým, který uspěl v první lize, byl František Novák, jenž působil roky v Litvínově. Proč se však z týmu trojnásobných přeborníků neprosadili v lize další hráči? „Také mě překvapovalo, že nás nebylo v lize víc, ale na druhé straně čtyři hráči nebyli málo. Zřejmě i větší talenty než jsme byli my čtyři, odvedly od hokeje jiné zájmy. Důležité také bylo, kde absolvovali vojnu," říká Potsch a ve vzpomínkách se vrací k trenéru Haukvicovi. „Byl hodně přísný, vyžadoval kázeň a prohřešky trestal okamžitě. K pořádné facce neměl nikdy daleko a nebo na ledě přetáhl hříšníka hokejkou po zadku. Měl skvělý dar názorně ukázat a vysvětlit jak co máme dělat a také nám dokázal vytvořit perfektní podmínky. Většina hráčů se učila v Královopolské strojírně a hráli jsme za Pracovní zálohy. Prostřednictvím učiliště jsme fasovali hokejovou výstroj, nemuseli si kupovat hokejky a dokonce jsme, když byl led, trénovali dvakrát denně, i v dopoledních hodinách, což Haukvic dokázal zařídit. Tehdy netrénovala dvoufázově ani první liga a jsem přesvědčen, že jsme byli jediní v republice. V posledním roce našeho působení v dorostu jsme hráli často s týmy mužů, i když třeba jen krajského přeboru, ale byla to pro nás velká zkušenost, která nám usnadnila prosadit se v první lize. Vzpomínám si také, že například v létě jsme už tehdy hodně hrávali na betonu malého kluziště za Lužánkami hokej s míčkem, což bylo výborné pro získání techniky s hokejkou."

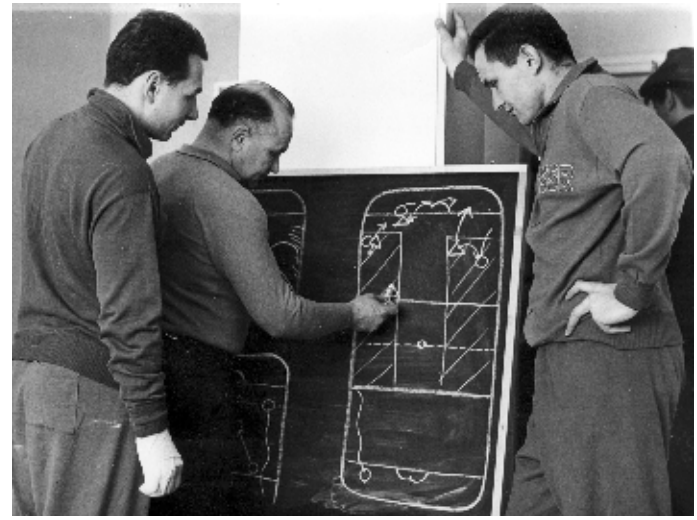

Taktiská porada před zápasem.

Také na tom, že se stal tvrdým a výborně bodyčekujícím obráncem se trenér Haukvic podepsal. „Je určitě důležité mít k takovému způsobu hry předpoklady, nejen fyzické i psychické, a nesmí také chybět instinkt pro správný okamžik trefení protihráče, což jsem asi měl. Haukvic nás to perfektně učil, vždy v létě jsme to trénovali, útočníci museli v rychlém běhu naskakovat mezi dva stojící obránce, kteří nesměli uhnout, a to stejné se dělalo potom na ledě. Byla to tvrdá škola, Haukvic nás otloukal a hodně to bolelo, ale kdo chtěl, perfektně se to naučil. Vtip je v tom, že ‚sestřelení' soupeře ramenem je mnohem účinnější než nasazení bodyčeku kyčlí. Ten je sice pro diváka efektní, ale hráče většinou jen nadzvedne, překulí se a hraje dál. Ale když ho trefíte do rame-

V dresu německého Düsseldorfu.

ne či prsou právě ramenem, je to jako náraz na skálu. Pokud není vyřazený ze hry, pro příště si dává pozor, má respekt, už do nebezpečného prostoru nejede a obránce má výhodu." K předchůdcům Rudolfa Potsche v bodyčekování ramenem patřili v naší první hokejové generaci Josef Trousílek z LTC Praha, dále Jihočech Jan Lidral, který hrál za České Budějovice, ATK Praha, Karlovy Vary a Vítkovice, a patrně posledním „klasikem" byl litvínovský Jiří Bubla. „K tomu výčtu bych přidal také Standu Bertla, který byl mým prvním spoluhráčem a učitelem, když jsem přešel mezi muže Králova Pole. Už předtím jsem ho viděl pár protivníků ramenem pořádně ‚osolit' a rád jsem se k němu přidal." Rudolf Potsch takové bodyčeky rozdával nejen v zápasech, ale také na trénincích Komety. Nikoho nešetřil, ani velké hvězdy, což nerad viděl trenér Vladimír Bouzek: „Rudo, neblbni, ať někoho neodděláš. Nech si to na zápas," ozvalo se vždycky, když se někdo nechal nachytat. „Chápal jsem ho, ale říkal si, že je to nejen můj trénink, ale také spoluhráčů, aby věděli, co je čeká v zápase, když nebudou dávat pozor."

Mezi „významné oběti" Rudolfa Potsche patřili mimo jiné ligoví soupeři Dan Tomášek z Vítkovic, Pavel Volek ještě jako hráč Kladna a také Zdeněk Špaček, odchovanec Králova Pole, tenkrát v dresu Pardubic, později rovněž Komety. „Volek toho měl dost, sice vstal, ale motal se po ledě a spoluhráči ho nemohli dostat na střídačku, bylo úplně mimo sebe. No a srážka se Zdeňkem Špačkem měla ještě dohru a po letech, když jsme na ni společně vzpomínali, museli jsme se hodně smát. Trefil jsem ho na pardubickém ledě někde uprostřed plochy, kde si pěkně ustlal a hajal. My jsme zatím zaútočili, ale přišli jsme o puk a dopředu šly Pardubice. Zase

jsme jim vzali puk a když jsem jej chtěl poslat křižnou přihrávkou na Josefa Černého, který by jel sám na branku, Zdeněk se v tom okamžiku zmátořil. Chtěl se zvednout, ale jako na potvoru ho letící puk trefil do hlavy. Znovu padl s dírou v hlavě, musel ‚na šití' a na led se vrátil zafačovaný s turbanem, což vyvolalo nadšení pardubických tribun, které ho oslavovaly jako hrdinu utkání. O Jurzinovi jsem mluvil, to byl výstavní kousek," popisuje úspěšné bodyčeky.

S přechodem do kategorie mužů neměl Rudolf Potsch problémy, spoluhráči - nejprve v Králově Poli a také v Rudé hvězdě, do které narukoval v roce 1956 - věděli, že přichází nadějný, talentovaný a poctivý hráč. „V Králově Poli byla moje hra možná víc živelná, ale v Kometě mě záhy spoluhráči vycvičili. Hra mužstva byla založená na přesné přihrávce, kombinační hře, žádné plácání a bezhlavé vyhazovaní puků. Spolupracovat například s Vlastou Bubníkem, který hrál přede mnou pravé křídlo, byla radost. Když jsem získal puk, byl vždy tam, kam jsem mu mohl co nejrychleji a nejideálněji přihrát. Všichni útočníci, a především křídla, uměli také perfektně bránit, čímž nám obráncům usnadňovali hru a my jsme jim na oplátku pomáhali v útočné fázi. Ve třetině soupeře jsme se zapojovali do kombinací a hodně stříleli, byla to pohoda a hokej jsme si skvěle vychutnávali," libuje si ještě po letech tvrdý bek.

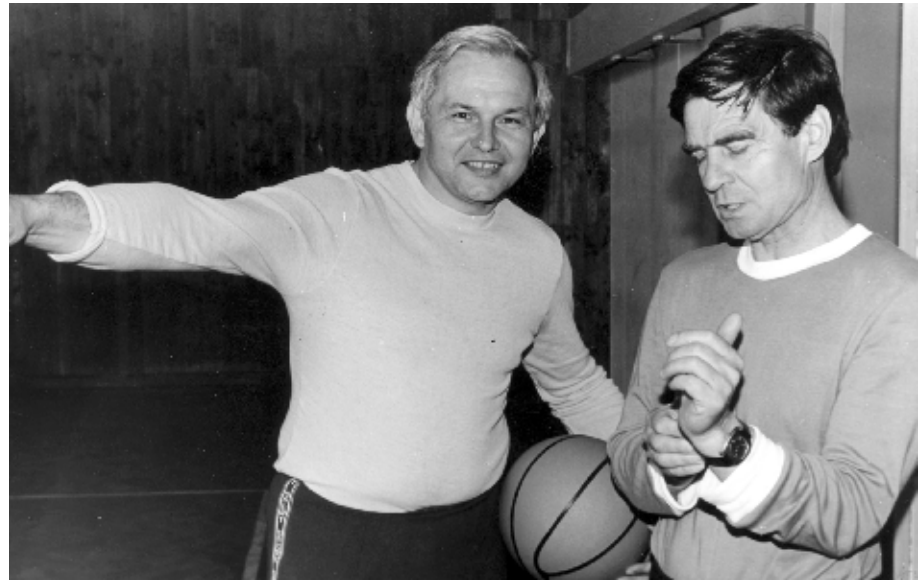

Trenérská dvojice Potsch – Vaněk.

Rudolf Potsch patří – bohužel - k sice slavné generaci našeho hokeje, je devítinásobným mistrem republiky, ze světových šampionátů a olympijských her má stříbrné a bronzové medaile, ale ta nejcennější – zlatá, mu chybí stejně, jako reprezentačním spoluhráčům z Komety Nadrchalovi, Bartoňovi, Bubníkovi, Dandovi, Pantůčkovi, Vaňkovi, Kasperovi, Mašláňovi, Jiříkovi, Černému, Františku Ševčíkovi, Kepákovi, Meixnerovi. „Nejblíž jsme měli ke zlatu na světovém šampionátu ve Švýcarsku v roce 1961. Získali jsme sice titul mistra Evropy, který se tehdy ještě uděloval a doma z toho byla velká sláva. Ovšem hlavně proto, že jsme porazili sovětský tým, ale o světové zlato jsme přišli díky horšímu skóre než měla Kanada, se kterou jsme hráli nerozhodně. Tenkrát nám mohli titul přihrát Rusové, ale potřebovali jsme, aby v posledním zápase s Kanadou prohráli nejvíc o dvě branky. Prohráli o čtyři a zlato bylo pryč. Byli jsme na ně strašně naštvaní, ale oni měli na mistrovství obzvlášť špatné brankáře, a to zřejmě rozhodlo," vzpomíná Rudolf Potsch.

V roce 1963 Rusové definitivně ovládli světové šampionáty - předtím jej vyhráli dvakrát, ve Stockholmu 1954 při vůbec prvním startu a v Cortině d´Ampezzo 1956 - a zastavila je až naše už nová reprezentační garnitura v roce 1972 v Praze. „My jsme si nimi čas od času hráli vyrovnaná utkání (Rudolf Potsch hrál poprvé na mistrovství světa v Praze v roce 1959), ale prohrávali jsme je, i když někdy jen o gól či dva. V té době byli opravdu nejlepší a výrazně převyšovali ostatní mužstva. Pro nás byl úspěch skončit na druhém místě a porazit Ameriku, Švédsko a hlavně Kanadu, která od šampionátu v bývalé Jugoslávii v roce 1966 upustila od dlouholeté praxe, posílat na mistrovství nejlepší amatérské klubové mužstvo země – vítěze Allan Cupu. Tým legendárního pátera Bauera tvořili vybraní hráči klubů a univerzit, kteří se vždy dlouhodobě společně připravovali. Na tehdejší Sovětský svaz nestačili, ale pro nás bývali těžkým soupeřem," konstatuje Rudolf Potsch.

V roce 1969 odešel Rudolf Potsch na tři sezony do Düsseldorfu, v jehož dresu získal další dva tituly, tentokrát mistra Německa. „V té době byl tamní hokej ještě poloamatérský a chodili jsme na čtyři hodiny do práce. Düssledorf měl kvalitní tým, ale k technickému hokeji, jaký jsme hrávali v Kometě, měl daleko," vybavuje

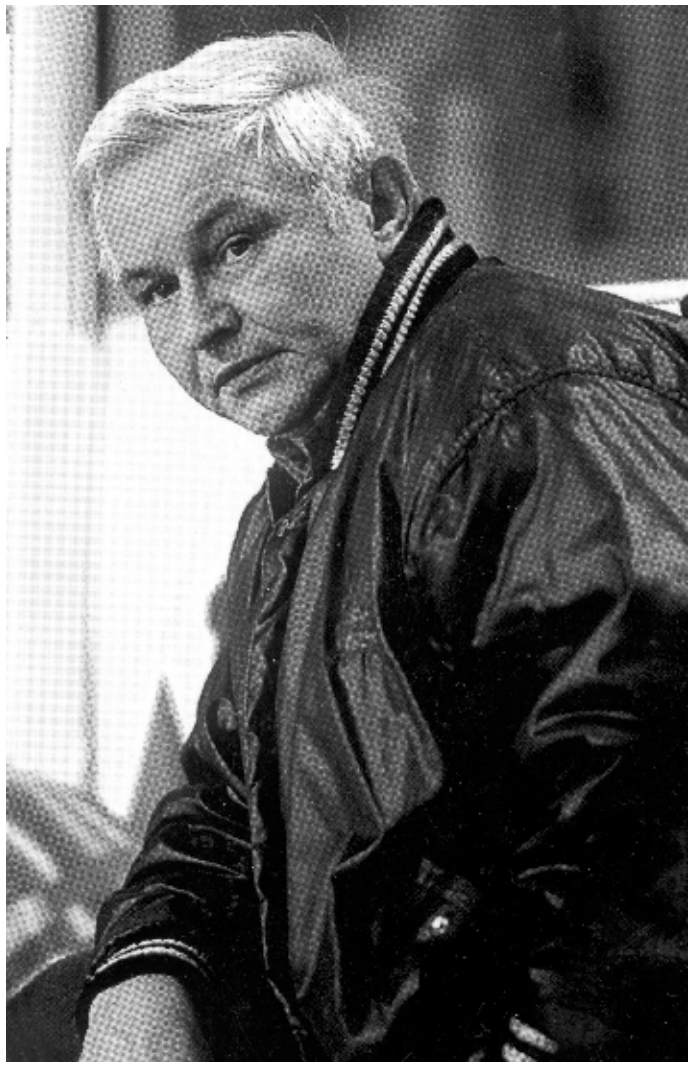

Rudolf Potsch na střídačce.

si Rudolf Potsch. Po návratu do Brna se nevrátil do Komety, ale zlákal ho konkurenční Ingstav, který vznikl na „troskách" bývalého Králova Pole a Zbrojovky. Dvě sezony ještě hrál a zároveň působil ve funkci asistenta hlavního trenéra, kterým byl bývalý spoluhráč z Komety Slavomír Bartoň. Po jeho odchodu ukončil v roce 1974 hráčskou kariéru a přestoupil na trenérskou dráhu. Ingstav vedl čtyři sezony, do roku 1978, a vybojoval s ním na rok účast v první lize. „Jako trenér jsem chtěl vždy prosadit vlastní představy, myslím, že se mně to dařilo a nemíval jsem problémy. Začínal jsem jako autoritativní trenér, ale časem se ze mne stával demokrat, ochotný ledacos tolerovat, což jsem sám na sobě pozoroval. V začátcích mého trénování, zvlášť v Ingstavu, jsem dával hráčům pokuty jako na běžícím pásu. Například za přistižení s pivem platili dvě stovky a určitě mě za to nenáviděli. Ale pomáhalo to a podařilo se nám omezit různé výstřelky na minimum. I dnes jsem přesvědčen, že také díky snaze o tvrdou disciplínu, kterou jsem samozřejmě vyžadoval i na ledě, dokázalo mužstvo ve třetí sezoně mého trenérského působení vyhrát suverénně druhou ligu. V baráži jsme celkem bez problému porazili slovenský Zvolen, ze který ještě hrál slavný Jozef Golonka, můj bývalý spoluhráč z reprezentace, a postoupili jsme do první ligy. Měli jsme kvalitní tým, kterému bohužel chyběl výborný brankář. Funkcionáři se snažili dobrého gólmana získat, ale na ‚trhu' žádní nebyli. Usilovali jsme o litvínovského Tondu Kočího, který se s námi připravoval a určitě by nám pomohl, ale měl zdravotní problémy se srdcem a lékaři mu nedovolili hrát hokej na nejvyšší úrovni. Myslím, že mít brankáře se standardní výkonností, mužstvo by za jednu sezonu z ligy nevypadlo. Postup do první ligy s Ingstavem, a také s Olomoucí, kde jsem působil v letech 1988 až 1992, považuji společně se dvěma tituly mistra Slovenska s mužstvem Trenčína za největší úspěchy trenérské kariéry," uzavírá trenérskou kapitolu Rudolf Potsch.

text: Jaromír Meixner, foto: archiv